

ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ БАНКРУТСТВА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Радзевич С. В., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Основною причиною кризового стану сільськогосподарських підприємств України є неналежне виконання фінансовими службами покладених на них завдань, що призводить до неефективного управління ризиками.

Поняття «банкрутство» розглядають як цілісну економіко-юридичну категорію, у фундаменті якої лежить неплатоспроможність, а основною ознакою є недостатність майна для покриття зобов'язань у разі конкурсного виробництва – процедури, направленої на примусову або добровільну ліквідацію неспроможного підприємства, наслідком якої є здійснення розподілу майна боржника між кредиторами [1]. Фінансова криза визначається як загроза неплатоспроможності та банкрутства.

Основними етапами проведення діагностики підприємства є: вибір методів діагностики; діагностика процесу розвитку кризи в цілому по підприємству; експрес-аналіз фінансового стану та загрози банкрутства;

узгодження результатів дослідження; прогнозування; оцінювання потенційних можливостей виживання підприємства. [2].

На початку проведення аналізу розраховують показники ліквідності та платоспроможності. У науковій літературі існує дискусія відносно ототожнення поняття платоспроможності та ліквідності, проте ці поняття не є тотожними.[3].

Для більш ефективної діагностики кризи на підприємствах необхідно оцінити можливість банкрутства. Її проводять на основі кількісного та якісного підходів. При кількісному підході застосовують фінансові коефіцієнти для прогнозування кризового стану. Якісний підхід забезпечує порівняльний аналіз характеристик діяльності підприємства. Також застосовують агрегатну модель оцінки кризового стану сільськогосподарських підприємств.

Для цього застосовуються наступні агрегати: власні обігові кошти; нормальні джерела формування запасів; запаси та витрати.

Співвідношення зазначених агрегатів формує три рівні стійкості :

1. Абсолютна фінансова стійкість або стабільний розвиток, досягнення якої відбувається за умови: запаси та витрати менше власних обігових коштів.

2. Достатній фінансовий стан на підприємстві, яка має таку нерівність: власні обігові кошти менше запасів та витрат, а вони у свою чергу менше нормальних джерел формування запасів.

3. Нестійке фінансове становище, загроза виникнення кризи на підприємстві, яке має відповідну нерівність: запаси та витрати більше нормальних джерел формування запасів

Застосування вище розглянутих моделей прогнозування ймовірності банкрутства у практику аграрних підприємств дозволить, насамперед, вжити превентивних заходів, щоб уникнути небажаних кризових ситуацій та забезпечити можливість виявити ознаки кризи підприємства, оцінити можливості подолання кризи, задовільнити інші потреби суб'єкта антикризового управління. Практичне використання таких моделей підприємствами сприятиме ефективним управлінським рішенням.

Інформаційні джерела:

1. Глащук О.М. Зарубіжні методи аналізу ймовірності банкрутства неплатоспроможного підприємства / О.М. Глащук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – №21. – С.87–95

2. Олександренко І.В. Основні причини банкрутства підприємств // І. В. Олександренко, Л. І. Іщук // Режим доступу : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbi